

אורח־האימון האמריקאי - מול הבריטי

דרכי־האימון של הצבא האמריקאי יונבו ביתר בהירות לכשישוו עם אלה הרזוחים בצבא הבריטי. שתי השיטות משמשות ביטוי בולט לאופין ורוחן השונים של שתי הארצות: בה בשעה שהאימון האמריקאי נשען על שיטות „הייצור ההמוני“ ומשתמש בהן — הרי נוקטים הבריטים בדרכו של האומן־הזעיר.

לגבי הצבא הבריטי מתבטא הדבר בהשתתח האיימונים על יחסי־הגומלין שבין המפקד או המדריך לבין הפקודים. המפקדים (בדרגות הפיקוד השונות) אחר־איים לאימון אנשיהם לשטחיו השונים. כלומר, אותו מפקד או מדריך מאמן את אנשיו בכל השטחים (פרט להתמחויות מיוחדות). אכן לדבר זה כמה חסרונות: ראשית, המלמד מספר מקצועות לא יוכל להעמיק אף באחד מהם (בה בשעה שמומחה לשטח אחד בלבד יוכל — נוסף ליעילות אשר הגו משה לשעורו — גם לפתח טכניקת־הדרכה מסוימת לנושא הנילמד, העדיפה על זו של „המדריך הכללי“); שנית, מספר לא־מעט של מקצועות, כגון: משטר ונחגה, היגינה אישית, מנהלה, — הקנייתם עשויה להיות חסכונית ויעילה יותר אם תוגשם בעזרת אמצעים מתאימים (רמקול, דיאגרמה, הצגה, סרט) — לאלפי אנשים בבת־אחת, במקום לכיתה או מחלקה בודדה.

קראופייני שני הרזוח בצבא הבריטי הריהו אחר־יותו הסופית של המפקד לרמת־האימונים של היחידה. כלומר: המטה הגבוה מוציא הנחיות כלליות בלבד, ואילו אורח הביצוע הסופי וצורתו נקבעים ע״י מפקד היחידה. אף כי דבר זה פותח פתח ליזמה האישית ומעורר אמביציות רבות וברוכות — חסרון רציני בו, שהוא מביא בהכרח לידי שינוי ברמות־האימונים (והיעילות) ביחידות השונות, לבטי הסתגלות קשים של היחידה אל מפקד חדש ושיטות חדשות, ולבטי קליטה רציניים של מפקדים המועבר רים מיחידה אחת ליחידה אחרת. ברור ששיטת אימונים אחרת, שאינה מסתמכת על נסיונו האישי של המפקד־הבודד (ונסיון זה לא תמיד נסיון־רב הגו, ויש בו כדי להועיל), כי אם על נסיונם של רבים — היא עדיפה פי כמה וכמה.

לעומת מה שתואר לעיל, הרי השיטה האמריקאית אינה מתבססת על עקרונות אלו, האופייניים לשיטה הבריטית, וממילא אינה לוקה באותם החסרונות.

סכנת המלחמה היא שהמריצה ודאי את הבריטי גדיר ס. נ. בארקלי הבריטי לכתוב את מאמרו („רבעון־הצבא“, אפריל 1949). החרדה לגיוס מהיר, הצורך בהקמת מסגרות פיקודיות וארגוניות תוך זמן קצר, אימון האנשים וסוגי־הנשק, אימון טקטי ואופרטיבי של יחידות גדולות, הכשרתם ואימונם של מפקדים על כל תפקידיהם, ריכוז־מומחים לשטח־התמחויות שונים — כל אלה עוברים כחוט השני הן בניתוחי־הגורמים והן בפתרונות המוצעים ע״י בעל המאמר.

מסרת המאמר, כפי שהוא מגדירה, הנה: — להצביע על המענה היעיל, אשר ארה״ב מצאו לבעיות החמורות שהועמדו בפניהן בפתאומיות ותוך לחץ חזק בפרוס מלחמת 1941/45. בעיות דומות עלולות לעמוד גם בפני בריטניה אם תפרוץ מלחמת־עולם־שלישית, ואילו המענה של ארה״ב אינו מעורר משום־מה הדים בשורות מפקדיו של צבא ה.מ. — כך סבור בריגדיר ס. נ. בארקלי. אמנם, גם אצל בעל המאמר עצמו ניכרת הסתיגות מסוימת מהקבלה מלאה בין ארה״ב לבריטניה על בעיותיהן הספציפיות השונות, — אך המחבר נוטה לסברה כי בבעיות העקרוניות אפשר למצוא בפתרון האמריקאי דוגמה מדריכה. עיקר כוונתו של הבריגדיר בארקלי היא לשבור את השאננות ושיגרת־המחשבה, שלא רק שאינן מוליכות להידושי ערכים ויעולו של צבא בריטניה לקראת תפקידיה העתידיים (ויתכן בעתיד הקרוב ביותר), אלא אף מבטלות, לדעתו, כליל את סיכוייה של בריטניה להצלחה.

הבריגדיר רואה בדרך האמריקאית מוצא יעיל ומעשי, ולכן הוא מסכים לה עקרונית.

דבר זה כשלעצמו יש בו מן המהפכנות המובהקת באורח־המחשבה הצבאי הבריטי, הן מבחינת תוכן־הדברים והן מבחינת עצם הכאתם לבידור, ביחוד לאור העובדה שהדרך המוצעת איננה בריטית־מקורית.

אף כי ארה״ב העשירות, מפותחות־ההרושת ורבות־האוכלוסין — מסוגלות היו לפתח שיטת־אימונים מסוימת, הכורכת בקרבה את רוב האפשרויות והיתרונות שיתכנו, הרי עמזאת מדגיש בריגדיר בארקלי ביחד את העוזה, המעוף, המרץ והגאוּן־הארגוני, אשר הנחו את מאמני צבא־ארה״ב לקראת אימון מצוין של גייסותיהם. יסודות

שיטת האימון האמריקאית בנויה על האחדות וההתמחות ומשתמשת, כאמור, בדרכי „הייצור” בהמון”. אך, דוקא שיטה זו של הייצור ההמוני, הטור־מנט בקרבה סכנות רציניות לכשלונו ואי־יעילותם של האימונים, — העמידה עצמה על בסיס איתן של מתודולוגיה מפותחת, נוסף לכל התנאים החומריים המצויינים אשר ניתנו באמריקה להשגה ביד־רחה, על־מנת להמחיש זאת נתאר לעצמנו בי”ס לקצינים, המונה 5000 חניכים, חלק מההרצאות, ההדגמות, וההצגות מקבלים החניכים כולם יחד, שכן לביה”ס היחיד משלו להצגות ושאר־שירותים. (לדוג’ מא. מטו־רובים בן חמשים מטרות משמשים אותו 4 קצינים ו־150 ב.ד.א.). על כל אלה באים עוד — גישה פסיכולוגית ומתודות פדגוגיות חדישות, פנייה רבה לחושים (אוזן, עין) באמצעות דא”גראמות, רמקולים, ריבוי שיטחי־האימונים. שיטת ה„התמחות” פורטה ביותר, ולכל מקצוע חבר מדרי־כים ושטחי הצגות ואימונים משלה, ואם דורשים זאת התנאים — מפורט כל מקצוע לתת־מקצועות נוספים, אף הם בפיקוחו של חבר־עובדים ומציגים מיוחד לכל תת־מקצוע.

קור־כללי — הן ביחידות והן בחילות — מכוונת, מתכננת ומפקחת על האימונים רשות־גבוהה, הבונה תכנית אימון מפורטת ביותר (עד גבולות של שעה), אך יחד עם זאת משאירה חללי־זמן לשימוש בהם כראות עיניו של המפקד. הרשות־המפקחת יכולה לעמוד על הרמה שהושגה באימונים באמצעותם של שורת מבחנים, אינדיבידואליים וכלליים, שרובם אינם אלא מבחנים טקטיים ואשר כל כיתה, מחלקה, פלוגה, גדוד, רגימנט, ודיביזיה — חייבים לעוברם, בשיפוטן של יחידות־שופטים מיוחדות. מבחנים אלה, בנוסף על מילוי תכנית מתוכננת מראש ומפורטת, מציינים את היקף האימונים ויעילותם, שאליה הגיעה כל יחידה ויחידה, בדרכים אלה ניתן לאמן דיביזיה במשך שנה, אימון אשר נסתיים בשני תמונים טקטיים בפני ועדת־מבחן אשר הור־

כבה לצורך זה מקצינים גבוהים. בזמן המלחמה ניתנה בדרך־כלל לדיביזיה שהות נוספת להתאמן גם אם הגיעה לרמה הנדרשת ויצאה מכלל „שלב אימונים רש”מי”. במקרים לא מעטים צורפה לכוו־משימה המתעתד לפעולה קרובה מעבר־לים — אשר עבר אימונים מיוחדים לצורך המבצע המסוים. לאימון זה נודעה חשיבות־יתר מאחר שנערך בשיתוף עם האויריה והצי.

שיטה יעילה נוספת מצויה בצבא האמריקאי ביחס לניצול היעיל ביותר של יכולת־המפקדים, באים־בשנים כצעירים יותר, שכיח ביותר היה למצוא בפיקוד של יחידה קצין ותיק וקשיש, שפרש משירות־פעיל ושנקרא מחדש בעת־חירום. דבר זה הבטיח כי על האימון והמשמעת ניצח קצין קשיש ומנוסה. כסגנו נתמנה קצין צעיר, המתעתד לקבל לידינו את הפיקוד על היחידה עם כניסתה לפעולה. אכן, דבר זה אפשר לו לקצין הצעיר וחסר־הנסיון התמחות ולימוד בפיקוחו של אדם מנוסה ביותר, ומותר לו יחד עם זאת את השגותיו הטקטיות החדשות.

בעיות הכשרתו של פיקוד־גבוה או פיקוד־מקצועי על המסגרות הקבועות המצומצמות של צבא ארה”ב בזמן שלום — מוצאות את פתרונו החלקי בעת־מלחמה ע”י העברת אישי־מסחר, תעשייה, טכניקה ואדמיניסטרציה שונים לתפקידים גבוהים יחסית (עד לויט־גנרל) בפיקוד הצבאי. הבחירה נעשית בשיטות המשוכללות של בחירת אנשים לתפקידים במקצועות האזרחיים, וכמעט בכל מקרה הוכתרה בהצלחה. אנשים אלה, בעלי כושר ארגוני רב, מעורף ומרץ בלתי־נדלה, ומעל הכל — בטחון עצמי ואמביר־ציה אישית רבה — מכוננים ביד זריזה לשטחי הת־מחויבותיהם המסוימות. לא פלא הוא, על־כן, שהצבא האמריקאי עומד על רמה טכנית, מדעית, ארגונית ורמת־ביצוע גבוהה, כפי שנתבטא בזירות־המלחמה השונות.

עובד ע”י סרן ד. ביד.